

درس ۵

۱۵۹. ضرورت شناخت پدیده‌های مانند زمین لرزه و آتش‌فشن در چیست؟

- ۱ - تبدیل ابرزی‌ها را بتوانیم
- ۲ - بتوانیم در طبیعت و کنار آن‌ها زندگی کنیم
- ۳ - ارتباط میان دو پدیده را گشته کنیم
- ۴ - انسان به دنبال علم است

۱۶۰. کدام یک از لایه‌های درونی زمین، به ترتیب عادل بوسیت، سفیده و زردی در تخم مرغ آب پز شده می‌باشد؟

- ۱ - سنگ کرده، گوشتی، هسته
- ۲ - سیگ کرده، خمیر کرده، گوشتی زبرین
- ۳ - بوسیه، خمیر کرده، گوشتی
- ۴ - بوسیه، گوشتی، خمیر کرده

۱۶۱. شکست در کدام لایه‌ی درونی زمین باعث زمین لرزه می‌شود؟

- ۱ - بوسیه
- ۲ - خمیر کرده
- ۳ - هسته خارجی
- ۴ - هسته داخلی

۱۶۲. کدام یک از لایه‌های درونی زمین در برابر فشار، مقاومت بیشتری دارند؟

- ۱ - سنگ کرده
- ۲ - بوسیه فارهای
- ۳ - خمیر کرده
- ۴ - بوسیه افتابویی

۱۶۳. کدام گزینه درست بیان نشده است؟

- ۱ - هنگامی که سنگ‌ها می‌شکند، ابرزی زیادی افزاد می‌گذارد
- ۲ - اگر محل ازداد شدن ابرزی، بایین تر باشد، شدت زمین لرزه کوتاه است
- ۳ - مقاومت سنگ‌های بوسیه در برابر فشار، بیکان است
- ۴ - بعضی زمین لرزه‌ها، هم زمان با آتش‌فشن انفاق می‌افتد

۱۶۴. ابرزی آزادشده از زمین لرزه، حاصل چیست؟

- ۱ - حرکت سنگ کرده که از سطح به داخل زمین می‌رسد
- ۲ - جانه‌جایی خمیر کرده که از سطح به داخل زمین می‌رسد
- ۳ - شکست سنگ کرده که از داخل زمین به سطح می‌رسد
- ۴ - جریان هسته‌ی مذاب که از داخل زمین به سطح می‌رسد

۱۶۵. میزان خسارت حاصل از زمین لرزه به کدام عامل بستگی نمی‌دارد؟

- ۱ - شکستگی در بوسیه
- ۲ - دمای خمیر کرده
- ۳ - مقدار ابرزی افزاد شده
- ۴ - عمق کانون

۱۶۶. پس از یک زمین لرزه شدید، کارگران یک کارخانه پنجراه‌سازی کارشان را از دست دادند. این نمونه‌ای از اثر حاصل از زمین لرزه است.

- ۱ - بهداشتی
- ۲ - اجتماعی
- ۳ - ساختمنی
- ۴ - سیاسی

۱۶۷. هرچه تعداد زلزله‌های کوچک در یک منطقه بیشتر باشد:

- ۱ - بهتر است زیرا منطقه به آرامی تغییر شکل بیدار می‌گذارد
- ۲ - بدتر است و مقاومت ساختمنانها به تدریج کاهش می‌یابد
- ۳ - بدتر است زیرا مقدمه‌ای برای یک زمین لرزه شدید است
- ۴ - بهتر است زیرا ابرزی زمین به طور ناگهانی افزاد نمی‌شود

۱۶۸. کدام یک از آثار اجتماعی یک زمین لرزه نمی‌باشد؟

- ۱ - کاهش فرصت‌های شغلی
- ۲ - کاهش جمعیت
- ۳ - افزایش مهاجرت
- ۴ - افزایش ناراحتی‌های روانی

۱۶۹. کدام گزینه آثار به جا مانده از زلزله را به درستی بیان نمی‌گذارد؟

- ۱ - الودگی آب = اثر بهداشتی
- ۲ - خراب شدن بیل و راهها = اثر ساختمنی
- ۳ - بیکاری کارگران بنایی = اثر ساختمنی
- ۴ - گسترش عقونت‌های گوارشی = اثر بهداشتی

۱۵۱. کدام گزینه در رابطه با خمیر کره نادرست است؟

- ۱ - بخش بالا و پایین خمیر کرده، سنجی است
 ۲ - در خمیر کرده، مواد به بقایه دوب خود تردیدک هستند
 ۳ - ضخامت خمیر کرده، کمتر از بخش سنجی آن است   ۴ - قسمت‌های بیشتری از خمیر کرده، حالت مذاب دارند
۱۵۲. فشرده‌ترین سنگ‌ها در کدام قسمت زمین قرار دارند؟

- ۱ - هسته داخلی   ۲ - قسمت پایین گوشه   ۳ - خمیر کرده   ۴ - سنگ کرده

۱۵۳. اگر بخواهیم زودتر به خمیر کوه پرسیم، حفاری خود را از منطقه‌ی ..... شروع می‌کنیم.
 ۱ - ارتفاعات آذربایجان   ۲ - دشت کویر   ۳ - کف دریای عمان   ۴ - مرانع لرستان

۱۵۴. اگر جاهی را حفر کنیم که از مرکز زمین عبور کرده و از شهر (الف) به (ب) برسد، در این صورت طول این چاه چند کیلومتر است؟

- ۱ - ۶۴۰۰   ۲ - ۲۲۰۰   ۳ - ۲۴۰۰   ۴ - ۱۲۸۰۰

۱۵۵. در مرز بین یوسته و گوشه سرعت امواج زمین لرزه ناگهان ..... می‌باید. این تغییر در سرعت نشان دهنده‌ی ..... می‌باشد.

- ۱ - افزایش، تغییرات عمیقی دما
 ۲ - کاهش، تغییرات عمیقی دما
 ۳ - کاهش، تغییرات در جنس و تراکم سنگ‌ها

۱۵۶. بیشترین و کمترین ضخامت مربوط به کدام لایه است؟

- ۱ - هسته خارجی، نرم کرده   ۲ - گوشه‌ی زبرین، هسته خارجی
 ۳ - گوشه‌ی خارجی، سنگ کرده

۱۵۷. عمیق‌ترین چاه حفر شده توسط مهندسین فقط ۱۲ کیلومتر عمق دارد. با این چاه تا کدام لایه از زمین می‌توان سفر کرد؟

- ۱ - خمیر کرده   ۲ - سنگ کرده   ۳ - هسته خارجی   ۴ - گوشه زبرین

۱۵۸. کانون یک زمین لرزه در عمق ۲۵۰ کیلومتری از سطح زمین است. موجی که از این زمین لرزه آزاد می‌شود، میانگین سرعتش در مواد جامد، خمیری و مذاب به ترتیب ۳۰۰ و ۲۵۰ و ۲۰۰ متر در یک ثانیه است. حدوداً چقدر طول می‌کشد تا این موج به سطح زمین برسد؟

- ۱ - ۱۲ دقیقه   ۲ - ۱۸ دقیقه   ۳ - ۱۵/۵ دقیقه   ۴ - ۱۰ دقیقه

سوالات

«درستی یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت × مشخص کنید.

- ۱) اگر دو بادکنک را به میله ای آویزان کنیم و سطح آنها را فوت کنیم بادکنکها از هم دور می شوند. درست نادرست
- ۲) زمین لرزه های خفیف از وقوع زمین لرزه های بزرگ جلوگیری می کند. درست نادرست
- ۳) از فواید فتوستتر، غذا سازی و تولید اکسیژن می باشد. درست نادرست

۴) جملات سمت راست را به گزینه‌ی درست در سمت چپ وصل کنید. (یک جواب اضافه است).

نیرویی که همیشه خلاف حرکت، بر جسمی وارد می شود.

الف) انرژی مقاومت هوا

ب) انرژی الکترومکانیکی

پ) انرژی مغناطیسی

ت) انرژی اصطکاک

نیرویی که بین قطب‌های آهن را به وجود می آید.

نیرویی که باعث جذب خردۀ های کاغذ شانه می شود.

«پاسخ صحیح را با علامت × مشخص کنید.

۵) کدامیک از جانوران زیر، دوستی دو جانبی (همیاری) دارند؟

- الف) اسب و مگس ب) امورجه و شته پ) شیر و کرکس ت) خرگوش و موش

۶) بیشترین چشمۀ های آب گرم در کجا ها قرار دارند؟

الف) در اطراف کوه های آتش فشان

ب) امناطق گرم و خشک

پ) دامنه کوهها

۷) برای شناخت پدیده های علمی، کدامیک از بقیه مهم تر است؟

- الف) اطالعه کردن ب) فکر کردن پ) مشاهده کردن ت) آزمایش کردن

۸) فلزی سمی است که از تماس طولانی با آن باید پرهیز نمود.

الف) آهن ب) سرب پ) ارس ت) نیکل

«در جای خالی عبارت مناسب را بنویسید.

۹) برای ضد آب کردن کاغذ از ..... استفاده می کنند.

۱۰) اولین میکروسکوپ را حدود ۴۰۰ سال پیش ..... ساخت.

۱۱) مادر همه ای ارزیها ..... است.

۱۲) وقتی حرکت جسم تغییر می کند که به آن ..... وارد شود.

«به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهد.

۱۳) دو آتش فشان نیمه فعال و خاموش کشورمان را نام ببرید.

۱۴) در گرم شب تاب چه تبدیلات انرژی صورت می گیرد؟

۵ - به نظر شما اگر گوی های فلزی هم اندازه و با جرم های یکسان به صورت شهاب سنگ در یک منطقه سقوط کند، قطر دهانه‌ی گودال ایجاد شده توسط این گوی ها چگونه است؟

۶ - فواید و ضررهاست از رایانه را بنویسید.

فواید: ۱:

۲:

ضررها: ۱:

۲:

۷ - به نظر شما نقش میکروسکوپ در دنیای امروزی چیست؟

ط) فعالیت

۱ - کوروش در زنگ هنر یک کاردستی به شکل خودرو ساخته است. برای به حرکت درآوردن کاردستی چه روشی به او پیشنهاد می کنید؟

۲ - با جانداران زیر یک زنجیره‌ی غذایی مناسب رسم کنید.

گرگ - علف - گوسفند

۱۴۰. کدام منطقه از کشورمان، به خمیر کوه نزدیک‌تر است؟

۱ - جزیره‌ی زیبای کیش

۲ - کف خلیج همیشه فارس

۴ - کویر مرکزی

۳ - جنگلهای سرسبز دامنه‌ی زاگرس

۱۴۱. سنگ کوه، همانند قطعات یک پازل (جورچین) سطح زمین را پوشانده است. قطعات سنگ کوه روی خمیر کوه چه نوع حرکاتی دارند؟

۱ - به یکدیگر نزدیک می‌شوند

۲ - از یکدیگر دور می‌شوند

۴ - تمام حرکات ممکن است

۲ - گنار یکدیگر می‌لغزند

۱۴۲. می‌خواهیم مدل مناسبی از لایه‌های درونی زمین بسازیم. کوه‌ای که انتخاب می‌کنیم برای سه سانتی‌متر است. ضخامت سنگ کوه‌ای که می‌سازیم، چه اندازه است؟ (شعاع زمین ۶۴۰۰ کیلومتر است).

۱ - ۲/۵ سانتی‌متر

۲ - ۵ میلی‌متر

۳ - ۱ میلی‌متر

۴ - ۲۵ میلی‌متر

۱۴۳. بیشترین دما را دارد، اما با توجه به فشار زیاد لایه‌های بالایی، حالت جامد دارد؟

۱ - گوشه‌ی زیرین

۲ - خمیر کوه

۳ - هسته‌ی داخلی

۴ - هسته‌ی خارجی

۱۴۴. بیشترین کاربرد امواج زمین لرزه در چیست؟

۱ - خاصیت معناطیسی هسته

۲ - حرکت مواد در خمیر کوه

۱۴۵. ضخامت کدام یک از یقینه کم‌تر است؟

۱ - هسته خارجی

۲ - هسته‌ی داخلی

۳ - گوشه‌ی زیرین

۴ - بوزه‌ی اقیانوسی

۱۴۶. ضخامت سنگ کوه در چه مناطقی بیشتر است؟

۱ - فاره‌ها

۲ - بستگی به جنس سنگها دارد

۳ - اقیانوس‌ها

۴ - درهمه جا ضخامت یکسانی دارد

۱۴۷. کدام گزینه، گوشه را صحیح‌تر معرفی می‌کند؟

۱ - نرم و خمیری است

۲ - منتأسنگ‌های دگرگونی است

۳ - هسته را در میان گرفته است.

۱۴۸. اگر بخواهیم لایه‌های درونی زمین را با تخم مرغ آب بیز مقایسه کنیم، آن‌گاه گوشه، همانند..... در تخم مرغ است.

۱ - زرد

۲ - لایه‌های آهکی

۳ - لایه‌ی نازک زیر بوزه

۴ - سفیده

۱۴۹. برآورده شدن کدام آرزو، تلفات ناشی از زمین لرزه را در جهان کاهش می‌دهد؟

۱ - ای کاوش ضخامت بوزه، بیشتر می‌شود

۲ - جه خوب می‌شد زمین گرد نبود!

۳ - به امید روزی که گوشه، جامد شود!

۱۵۰. حتماً نام «سونامی» را شنیده‌اید. پدیده‌ای که در آن، موج‌هایی با ارتفاع بیشتر از ۵۰ متر به سمت ساحل حمله‌ور می‌شوند. چند سال پیش، ساحل کشورهایی مثل تایلند و زاین مورد حمله‌ی سونامی قرار گرفتند. به نظر شما انرژی لازم برای تولید این امواج، چگونه تأمین می‌شود؟

۱ - از گردابهای تندری که در منطقه‌ی استوا می‌ورزند

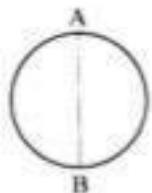
۲ - از زمین لرزه‌هایی که در انر حرکت بوزه‌ی اقیانوسی، تولید می‌شوند

۳ - از سرعت زمین که به طور ناگهانی افزایش می‌یابد.

۴ - از شکست سنگ‌ها که در بوزه‌ی اقیانوسی ایجاد می‌شود

درس ۱۲

۳۲۰. ارتباط موجودات زنده در یک «زنگیره یا شبکه» به چه منظوری است؟
- ۱ - جفت‌بایی   ۲ - تأمین غذای سازگاری بین تن
۴ - استhet
۳۲۱. کدام یک در زنگیره‌ی غذایی نقش یک تولیدکننده را دارد؟
- ۱ - میگو   ۲ - باکتری
۴ - جلبک
۳۲۲. مشخصه‌ی یکی از بیماری‌های شایع در گیاهان، کیک زدن میوه است. این بیماری توسط.... ایجاد می‌شود.
- ۱ - جلبک‌ها   ۲ - فارج‌ها
۴ - وبروس‌ها
۳۲۳. فارج‌ها در یک زنگیره‌ی غذایی چه نقشی دارند؟
- ۱ - تولیدکننده   ۲ - مصرف‌کننده‌ی اول
۴ - تجزیه‌کننده
۳۲۴. زندگی کدام دو موجود از نوع دوستی (هم‌باری) است؟
- ۱ - کرکس و شیر   ۲ - مش و لب
۴ - بنه و آسان
۳۲۵. «کرکس خود را با باقی‌مانده‌ی شکار شیر. شیر می‌کند» با توجه به این جمله، کدام گزینه زیر صحیح است؟
- ۱ - کرکس سود می‌برد، شیر ضرر می‌کند
۲ - کرکس سود می‌برد، شیر ضرر می‌کند
۳۲۶. مگس‌های مزاحمی که با اسب‌ها زندگی می‌کنند، غذای خود را از ..... اسب به دست می‌آورند.
- ۱ - خون   ۲ - مدفع
۴ - ادرار
۳۲۷. کدام یک جزء محیط زیست طبیعی محسوب نمی‌شود؟
- ۱ - پارک   ۲ - حنگل
۴ - دریا
۳۲۸. وضعیت شیر ایرانی در محیط طبیعی چگونه است؟
- ۱ - این جانور در حال از بین رفتن است
۲ - جمعیت آن کاهش یافته است. اما نگران کننده نیست
۳ - نسل آن از بین رفته است
۴ - با توجه به حفاظت‌های به عمل آمده، در خطر نهدید نمی‌باشد
۳۲۹. چرا وقتی زیستگاه یک جاندار تغییر می‌کند، موجب از بین رفتن همهی آن‌ها می‌شود؟
- ۱ - سازگاری آن‌ها با محیط جدید کم می‌شود
۲ - موجب مهاجرت آنها به محیط‌های اطراف می‌شود
۳ - ورود شکارچیان را به محیط فراهم می‌کند
۴ - در محیط جدید، نسل تازه‌ای از جاندار به وجود می‌آید
۳۴۰. کدام موجود در یک برکه‌ی بر از آب می‌تواند در هر جایی از زنگیره قرار گیرد؟
- ۱ - تیرکمان اسی   ۲ - جلبک نک سلوی
۴ - ماهی لحن خوار
۳۴۱. گسترش شهرها چگونه سبب از بین رفتن تنوع جانداران زنده شده است؟
- ۱ - حذف زیستگاه طبیعی
۲ - افزایش فرسایش خاک
۴ - مهاجرت اجباری

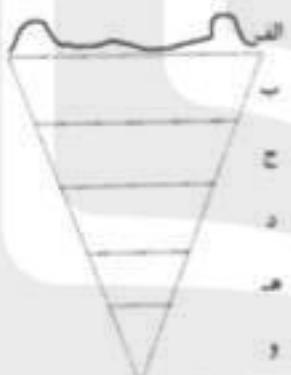

۱۳۴. یک موج دایره‌ای را در عمق ۱۰۰ متری ایستگاه A تولید می‌کنیم. هدف پژوهشگران آن است که ایستگاه B در آن سوی کره‌ی زمین و در راستای ایستگاه A این موج را دریافت کند. آن‌گاه:

- ۱ - موج در زیرسنگ کرده با پیمودن محیط پوسته، سرانجام به نقطه‌ی B می‌رسد.
- ۲ - تمام لایه‌های درونی زمین را پیموده و با عبور از مرکز زمین به نقطه‌ی B می‌رسد.
- ۳ - امواج پس از برخورد با مرکز زمین، دوباره به ایستگاه A بر می‌گردد.
- ۴ - امواج از لایه‌های درونی زمین عبور می‌کند، اما هیچ‌گاه به نقطه‌ی B نمی‌رسد.

۱۳۵. کدام گزینه صحیح است؟

- ۱ - هرچه به درون زمین فرو می‌رود، تراکم مواد، بیش نمی‌شود.
- ۲ - سرعت امواج لرزه‌ای در لایه‌های زیرین سنگ کرده، افزایش می‌یابد.
- ۳ - با زیاد شدن ضخامت در لایه‌های درونی زمین، سرعت امواج لرزه‌ای نیز افزایش می‌یابد.
- ۴ - میان سرعت امواج لرزه‌ای با تراکم لایه‌های درونی زمین، یک رابطه‌ی مستقیم وجود دارد.

۱۳۶. شکل روی‌رو، لایه‌های درونی زمین را نشان می‌دهد. حاصل جمع

الف + ب می‌شود ۲. به نظر شما عدد ۲ معادل کدام گزینه‌ی زیر است؟

- ۱ - گوشه
- ۲ - خمیر کره
- ۳ - سنگ کرده
- ۴ - مرکز زمین

۱۳۷. اگر شعاع کره‌ی زمین حدود ۶۴۰۰ کیلومتر باشد، ضخامت سنگ کرده چه کسری از شعاع زمین است؟

$$\frac{1}{32} \quad \frac{1}{64} \quad \frac{1}{16} \quad \frac{1}{4} \quad \frac{1}{2}$$

۱۳۸. جملات زیر را به دقت بخوانید سپس به سؤال مربوطه پاسخ دهید.

«بتدآ حالت جامد دارم. هرچه پایین‌تر باید ما حالت نرم‌تری به خود می‌گیریم تا این‌که بالاخره داغ می‌شویم. جالب این‌جا است که هرجند داغ هستیم، اما مثل بع سفت و محکم می‌شویم. اگر باز هم پایین‌تر باید می‌بینید که ما ذوب شده‌ایم. بهتر است از این پایین‌تر نباشیم. زیرا آن قدر داغ می‌شویم که قدرت تحمل آن را نداریم. البته دوباره به حالت سنگی بر می‌گردیم.»

۱۳۹. متن بالا، کدام یک از تفسیرات زیر را معرفی می‌کند؟

- ۱ - وضعیت مواد در بخش‌های گوناگون گوشه
- ۲ - تغییر حالت مواد، از سنگ کرده تا انتهای خمیر کرده
- ۳ - بخش‌بندی لایه‌های درونی زمین براساس حالت مواد
- ۴ - مواد خروجی از دهانه‌ی آتش‌فشار تا خمیر کرده

۱۴۰. اگر کره‌ی زمین کاملاً سنگی و جامد بود، کدام بیشینی درست بود؟

- ۱ - حرکت زمین به دور خورشید نامنظم بود.
- ۲ - هیچ زمین لرزه‌ای اتفاق نمی‌افتد.
- ۳ - جزایر آتش‌فشاری درون افیانوس آرام به وجود نمی‌آمدند.
- ۴ - گزینه‌ی (۲) و (۳)

۵ - به نظر شما اگر گوی های فلزی هم اندازه و با جرم های یکسان به صورت شهاب سنگ در یک منطقه سقوط کند، قطر دهانه ی گودال ایجاد شده توسط این گوی ها چگونه است؟

۶ - فواید و ضررهاست از رایانه را بنویسید.

فواید: ۱:

۲:

ضررها: ۱:

۲:

۷ - به نظر شما نقش میکروسکوپ در دنیای امروزی چیست؟

ط) فعالیت

۱ - کوروش در زنگ هنر یک کاردستی به شکل خودرو ساخته است. برای به حرکت در آوردن کاردستی چه روشی به او پیشنهاد می کنید؟

۲ - با جانداران زیر یک زنجیره ی غذایی مناسب رسم کنید.

← ← ←

گرگ - علف - گوسفند

۳

۲

۱

۱۲۶. کدام گزینه، درست بیان شده است؟

- ۱ - در مطالعه ای اعمق زمین، استفاده از مواد آتش فشانی تسبیت به نقیه، مهمتر است.
- ۲ - زمین لرزه، مربوط به حرکت خمیر کرده روی سنگ کرده می باشد.
- ۳ - قسمت زیرین گوشه، حالت جامد دارد و به آن سنگ کرده می گویند.
- ۴ - سرعت امواج زمین لرزه در بخش های مختلف هسته، متفاوت است.

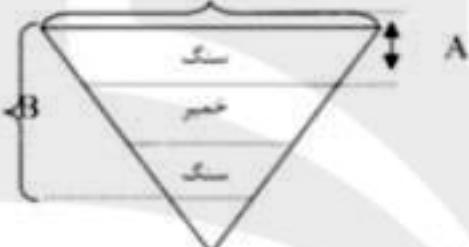
۱۲۷. سنگ ها در کدام یک از لایه های درونی زمین، حالت جامد ندارند؟

- ۱ - گوشه های میانی، هسته ای داخلی
- ۲ - گوشه های زیرین، هسته ای خارجی

۱۲۸. جدیدترین سنگ های پوسته در ..... تشکیل می شوند.

- ۱ - کف اقیانوس
- ۲ - قاره ها
- ۳ - کف رودخانه
- ۴ - بیابان

۱۲۹. طرح مقابل، حالت لایه های زمین را نشان می دهد. A و B به ترتیب کدامند؟

۱۳۰. خمیر کرده، کدام بخش زمین است؟

- ۱ - قسمت پایینی پوسته ای اقیانوس
- ۲ - درون بسته فازه ای
- ۳ - بخش میانی گوشه

۱۳۱. عکس العمل کدام یک در برابر شکنندگی کمتر است؟

- ۱ - رسنده درخت انار
- ۲ - سفیده تخم مرغ آب پر
- ۳ - ساقه ی بوته کدو
- ۴ - زغال مو (درخت انگور)

۱۳۲. مطالعه مستقیم درون زمین:

- ۱ - بسیار مشکل است اما با مواد مذاب خارج شده از خمیر کرده، امکان بذیر است.
- ۲ - غیر معکن است و باید به دنبال راه های غیر مستقیم بود.
- ۳ - آسان ترین روش، مطالعه برای تناخت ترکیب شیمیایی لایه های درون زمین است.
- ۴ - کندن سنگها امکان بذیر است.

۱۳۳. متن زیر را به دقت بخوانید سپس به سؤال مطرح شده پاسخ دهید

«هرگاه سرعت یک موج در یک محیط جدید، تغییر کند از مسیر اولیه خود خارج می شود»

۱۳۴. اگر قوار باشد یک موج لوزه ای، از پوسته به عمق ۶۴۰۰ کیلومتری مرکز زمین برسد چند بار می شکند؟ (جنس و تراکم مواد را در هر لایه زمین ثابت فرض کنید).

- ۱ - سه بار می شکند
- ۲ - دو بار می شکند
- ۳ - چهار بار می شکند
- ۴ - اصلاً نمی شکند

درست	نادرست
☐	☐

ج) جمله های درست و نادرست را مشخص کنید.

۱ - جوهر نمک یک اسید صنعتی است.

۲ - شیوع بیماری در اثر زمین لرزه از اثرات اجتماعی زلزله می باشد.

۳ - حرکت جسم زمانی تغییر می کند که به آن نیرویی وارد شود.

۴ - سرعت امواج لرزه ای در اجسام متراکم تندتر از اجسام کم تراکم است.

د) در هر عبارت دور پاسخ درست خط بکشید.

۱ - مگس خونخوار در ارتباط با اسب (سود - زیان) می برد.

۲ - کاغذ از مواد (مصنوعی - طبیعی) است که کاربرد بسیار گسترده ای در زندگی انسان دارد.

۳ - پوکی استخوان و فشار خون جزء بیماری های (واگیر - غیر واگیر) می باشد.

ه) طبقه بندی نمایید.

۱ - بی توجهی به علائم راهنمایی و رانندگی.

عادت و رفتارهای نادرست	عادت و رفتارهای درست

۲ - خوردن میوه و سبزی های تازه.

۳ - مساواک زدن.

۴ - شوخی های خطرناک.

و) پاسخ کوتاه دهید.

۱ - علت بارش باران و برف به طرف زمین چه نیرویی است؟

۲ - منشاء بیشتر آتش فشان ها و زمین لرزه ها مربوط به کدام بخش زمین است؟

۵- سنگ کره شامل چه قسمتهایی است و ضخامت آن چند کیلومتر است؟

۶- فتوستتریعنی چه؟

۷- دومورداز راههای کم کردن اصطکاک را بنویسید.

۸- چرا در جنگلهای کاج تنوع گیاهان کم است؟

۹- آتششان چه زمانی رخ میدهد؟

۱۰- به چه بیماریهایی بیماریهای غیر واگیر گفته میشود؟

- نیرویی که باعث جذب خردۀ های کاغذ به میله یا شانه‌ی ماش داده شده به موی سرمیشود ..... نام دارد.

- وقتی حرکت جسم تغییر می‌کند که به آن ..... وارد شود.

- جنس سنگهای هسته ییشتراز ..... و ..... است.

- سگ ناقل بیماری ..... است.

- میکروب سل در ..... قرار می‌گیرد.

ج- جمله‌های درست یا نادرست را مشخص کنید.

- جوهرنمک یک اسید صنعتی است.

- حدود ۸۰۰ سال پس از میلاد مسیح، مسلمانان در سرزمینی به نام سمرقند به دانش ساخت کاغذ دست یافته‌اند.

- هرچه سرعت شهاب سنگ ییشترباشد قطر گودال ایجاد شده بزرگتر خواهد بود.

- در صورتی که به اندازه‌ی لازم غذاهای کلسیم دارمصرف نکنید به بیماری فشارخون مبتلا خواهید شد.

د- به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱- از میان اجزای تشکیل دهنده‌ی درخت چه قسم‌هایی برای تهیه کاغذ مناسب است؟

۲- دومورد از فواید بازیافت را بتوانید؟

۳- لایه‌های درونی زمین از نظر حالت مواد به چند دسته تقسیم می‌شوند نام ببرید؟

۴- زمین لرزه‌های خفیف چه فایده‌هایی دارند؟

۸۵. دو ظرف کاملاً مشابه را روی دو کفهای ترازو قرار می‌دهیم.
درون ظرف (۱) را پر از آب و درون ظرف (۲) را پر از روغن می‌کنیم. در این صورت کفهای که ظرف روی آن است بایین تر قرار می‌گیرد زیرا:

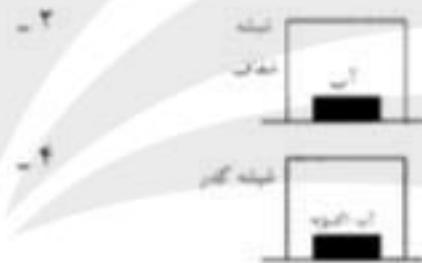
- ۱ - شماره ۱، مولکول آن درست‌تر است   ۲ - شماره ۲، جسته‌تر است
۳ - شماره ۱، در حجم مساوی جرم بیشتر ندارد   ۴ - شماره ۲، فاصله‌ی مولکولی آن‌ها کمتر است
۰ ۸۶. مشخصات مایع (الف) و (ب) در جدول زیر نوشته شده است. اگر دو ظرف استوانه‌ای کاملاً مشابه بسازیم و ظرف (۱) را از مایع (الف) و ظرف (۲) را از مایع (ب) پر کنیم، آن‌گاه جرم ظرف ۱ به ۲ کدام است؟

	نام مایع	حجم	جرم (گرم)
۱۰۰	۱	الف	۵
۵۰۰	۰۵	ب	۴

۱	۲
۵	۴
۸	۴
۵	۴

۸۷. برای سوراخ کردن یک دیوار سبیمانی از مته استفاده می‌کنیم. کدام نتیجه‌گیری قطعاً درست است؟
- ۱ - فولاد سخت‌تر از سبیمان است
۲ - آهن کمتر دچار تغییر شیمیایی می‌شود
۳ - تغییرات شیمیایی آهن سریع‌تر است

۸۸. درون ۴ ظرف که حجم آن‌ها مساوی است، ۱۰ گرم سیم ظرف‌شویی از جنس آهن، قرار داده‌ایم پس از زمان مشخص و طولانی، جرم عاده‌ی جامد در کدام ظرف بیش‌تر است؟

۱
۲

- ۰ «بعضی افراد از یک بیماری به نام «ریپلکس» رنج می‌برند. در این بیماران پس از بازگشت مساد معده به داخل مری، سوزش‌هایی در ناحیه‌ی سینه احساس می‌شود. اگر محتویات معده به دهان راه پائید، مزه‌ی ترش را احساس می‌کنیم.» با توجه به متن بالا به ۴ سؤال زیر پاسخ دهید.

- ۰ ۸۹. کدام اقدام، شدت این بیماری را کاهش می‌دهد؟

- ۱ - خوردن نوشتاهای گازدار
۲ - استفاده از آب برنتال به جای آب
۳ - مصرف ترشی به همراه غذای جرب

- ۰ ۹۰. PH درون موی. در کسانی که زیاد ترش می‌کنند:

- ۱ - بدون تغییر است   ۲ - افزایش می‌باید   ۳ - کاهش می‌باید   ۴ - همیشه بی‌اج آب است

- ۰ ۹۱. کاغذ بی‌اج (PH) درون محتویات معده به رنگ ..... است.

- ۱ - قرمز   ۲ - بنفش   ۳ - زرد   ۴ - سبز

- ۰ ۹۲. کدام تغییر در ترشحات معده موجب ترش کردن می‌شود؟

- ۱ - کاهش نمک   ۲ - افزایش جوهernمک   ۳ - کاهش جوهernمک   ۴ - افزایش نمک

- ۰ ۹۳. در آزمایشگاه، توسط کاغذ بی‌اج (PH) مواد را تست‌سایی کردایم. پس از هر بار آغشته شدن کاغذ به این ماده، عدد مربوط به رنگ مخصوص را یادداشت کردایم. مثلاً PH برای سرکه حدود ۵، بر آب خالص ۷ و برای ماده‌ای خداسید مانند مایع سفید کننده حدود ۱۰ می‌باشد. به نظر شما PH کدام ماده از بقیه بزرگ‌تر است؟

- ۱ - عصاره لیموترش   ۲ - اسد معده   ۳ - آب نمک   ۴ - سرکه

الف- گزینه صحیح را انتخاب کنید.

۱- کدام گزینه جزو مواد طبیعی برای نوشتن میباشد.

۴) چوب

۳) سنگ

۲) پوست حیوانات

۱) کاغذ

۲- برای ضد رطوبت کردن کاغذبه خمیر آن ، چه ماده ای افزوده میشود؟

۴) نشاسته

۳) گچ

۲) کلر

۱) پلاستیک

۳- کدام یک از مواد زیر خاصیت اسیدی قویتری دارند؟

۴) آب گوجه فرنگی

۳) آب پرتقال

۲) سرکه

۱) آب باران

۴- امواج لرزه ای درون زمین از سنگهای سخت و متراکم ..... وازنگهای نرم و کم تراکم ..... عبور میکنند.

۴) تندتر- تندتر

۳) تندتر- کندتر

۱) کندتر- کندتر

۵- کدام یک از موارد زیر اثرات بهداشتی زلزله نمیباشد؟

۴) خراب شدن پل ها

۳) فساد مواد غذایی

۲) شیوع بیماریهای واگیر

۱) آلودگی آب

۶- کدام یک از نیروهای زیر در اثر تماس به وجود می آید؟

۴) گرانشی

۳) مقاومت هوا

۲) نیروی الکتریکی

۱) نیروی مغناطیسی

ب- جاهای خالی را کامل کنید.

- سبب تقویت ماهیچه ها و قلب و احساس نشاط در بدن میشود.

- محل اصلی غذاسازی ..... است.

- جدیدترین و پیشرفته ترین میکروسکوپهای نوری میتوانند نمونه را تا ..... برابر بزرگتر نشان دهند.

- در مارماهی و سفره ماهی انرژی شیمیایی به ..... تبدیل میشود.

۷۵. اگر یک کیلو گرم آهن و یک کیلو گرم جوب پنهان داشته باشیم آن گاه:

- ۱ - آهن سنگین تر بوده اما حجم جوب پنهان بیشتر است
- ۲ - هر دو از نظر جرم و حجم بکسان هستند
- ۳ - هر دو از نظر جرم بکسان بوده اما حجم جوب پنهان بیشتر است
- ۴ - آهن سنگین تر بوده و حجم آن نیز بیشتر است

۷۶. برای ساخت قایق استفاده از ..... بهتر است زیرا.....

- ۱ - آهن، مقاومت آن زیاد است
- ۲ - جوب، دیگر اکسید می شود
- ۳ - آهن، نسبت به آب نفوذناپذیر است

۷۷. در بازیافت کاغذ باطله، به خمیر آن، آب اکسیژنه را اضافه می کنیم. مهم ترین نقش آب اکسیژنه چیست؟

- ۱ - جدا کردن ناخالص و ضد عفونی کردن خمیر
- ۲ - مرگ میکروبها، سفید کنندگی
- ۳ - جدا کردن ناخالص، انتظام

۷۸. کدام یک در برابر ضربه چکش و شکستن تحمل بیشتری دارد؟

- ۱ - ورقه آهن
- ۲ - فلزه جوب
- ۳ - گوی شنمنی
- ۴ - نیعده کربنی

۷۹. کدام گزینه در کارخانه کاغذسازی درست بیان نشده است؟

- ۱ - جنس سرند و جوب خردکنها از آهن است
- ۲ - رسانایی فلزات موجب انتقال گرما از غلتک به خمیر کاغذ می شود
- ۳ - غلتکها از مس ساخته شده‌اند تا خمیر را اضافه کنند
- ۴ - درون دیگ‌هایی از جنس آهن، خمیر کاغذ را تهیه می کنند

۸۰. دیوارهای غار علیصدر در استان همدان از جنس آهک می باشد. نفوذ آب باران که خاصیت اسیدی دارد،

چه تأثیری بر دیوارهای غار دارد؟

- ۱ - بلورهای اسید روی دیواره تشکیل شده و بر جذابیت آن می‌افزاید
- ۲ - سطح دیواره، صاف و براق می شود
- ۳ - آب باران اسیدی موجب رسوب آهک بیشتری روی دیواره می شود
- ۴ - باران اسیدی، آهک را در خود حل کرده و آن را تغیرپذیر می کند

۸۱. کدام یک اسید صنعتی می باشد؟

- ۱ - فرض و بنامین ت
- ۲ - جوهر نمک خالص
- ۳ - آبلیموی طبیعی
- ۴ - سرکه‌ی تولید شده در کارخانجات

۸۲. سنگ (الف) و (ب) روی سنگ (ج) خط می‌اندازد. سنگ (د) روی سنگ‌های (الف) و (ب) خط می‌اندازد.

سنگ (الف) روی (ب) نیز خط می‌اندازد. کدام سنگ از همه سخت‌تر است؟

- ۱ - الف
- ۲ - ب
- ۳ - ج
- ۴ - د

۸۳. جنس غلتک‌ها در کارخانه کاغذسازی از ..... است، زیرا.....

- ۱ - مس، فلزی سبک است
- ۲ - رسانایی زیادی دارد
- ۳ - آهن، چگالی آن زیاد است

۸۴. درون یک ظرف پر از آب، مقداری روغن، براده‌ی آهن و جوب پنهان را می‌اندازیم. ترتیب این مواد از بالا به پایین کدام است.

- ۱ - جوب پنهان، روغن، آب، آهن
- ۲ - جوب پنهان، آب، روغن، آهن

۱۷۰. سالانه حدود چند زمین لرزه کوچک در کشور عزیزان - ایران - اتفاق می‌افتد؟

- ۱ - کمتر از ۱۰۰ ۲ - بین ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ ۳ - حدود ۱۰۰۰ ۴ - بیش از ۱۰۰۰ نا

۱۷۱. لرزه‌نگار وسیله‌ای است که با آن:

- ۱ - زمان وقوع زمین لرزه مشخص می‌شود.
۲ - می‌توان امکان وقوع زمین لرزه را حدس زد.
۳ - محل و شدت زمین لرزه ثبت می‌شود.
۴ - تمام گزینه‌ها درست است.

۱۷۲. کدام یک از گزینه‌ها درست بیان نشده است؟

- ۱ - هرچه زمین لرزه‌های کوچک در منطقه بیشتر باشد، امکان زمین لرزه شدید کمتر می‌شود.
۲ - لرزه‌ی زمین لرزه، به صورت امواج به سطح زمین می‌رسد.
۳ - شکستهای پوسته با انتقال انرژی، از شدت زمین لرزه می‌گاهد.
۴ - هرچه زمین لرزه در عمق بیشتری باشد، خسارت آن کمتر است.

۱۷۳. اختصار شکستگی استخوان یا، برای کدام یک از اشخاص بیشتر است؟

- ۱ - محمود دچار گرفتگی شدید ماهیجه‌های ران شده است.
۲ - آرمن مجبور شده است تاندون زانوی خود را جراحی کند.
۳ - پای بوربا پس از آسیب، خونریزی کرده است.
۴ - ساق پای مصلطفی، سال گذشته هنگام مسابقات داخل مدرسه ترک پرداخته است.

۱۷۴. کدام عاده‌ی شبیهایی می‌تواند در حضور شعله‌ی کبریت، مواد جدیدی را به وجود آورد؟

- ۱ - پتانسیم پرمنگات ۲ - سدیم استات ۳ - آمونیوم کرومات ۴ - آمونیوم دی‌کرومات

۱۷۵. در آتش‌فشن‌های ..... فقط گازهای مانند ..... خارج می‌شوند.

- ۱ - نیمه فعال، کربن دی‌اکسید
۲ - فعال، کربن دی‌اکسید
۳ - خاموش، بخار آب
۴ - نیمه فعال، متان

۱۷۶. کدام یک از فایده‌ی آتش‌فشن برای بشر نمی‌باشد؟

- ۱ - مصرف آب گرم طبیعی ۲ - تولید انرژی برق ۳ - مطالعات اعماق زمین ۴ - سفر به اعماق زمین

۱۷۷. در سال‌های اخیر مواد آتش‌فشنی از هر سه گروه مواد از دهانه‌ی آتش‌فشن‌های ..... خارج شده است.

- ۱ - خاموش ۲ - نیمه فعال ۳ - فعال ۴ - بیرون

۱۷۸. کدام یک از مواد موجود در آتش‌فشن، پس از رسوب شدن سنگ‌های توف را می‌سازند؟

- ۱ - بوکه‌های معدنی ۲ - گازهای اسیدی ۳ - خاکستر آتش‌فشنی ۴ - مواد مذاب

۱۷۹. «بوکه‌های معدنی» از سنگ‌های ..... هستند که در مصارف ..... کاربرد دارند.

- ۱ - آتش‌فشن، کشاورزی ۲ - رسوبی، صنعتی ۳ - رسوبی، کشاورزی ۴ - آتش‌فشنی، ساختمان‌سازی

۱۸۰. «سنگ آهک، سنگ یا، سنگ نمک» به ترتیب از کدام گروه سنگ‌ها می‌باشند؟

- ۱ - رسوبی، آتش‌فشنی، رسوبی
۲ - آتش‌فشنی، آتش‌فشنی، رسوبی

۳ - آتش‌فشنی، آتش‌فشنی، رسوبی

۱۸۱. درون ظرفی ماده جامد (الف) است. اگر مایع (ب) را به آن اضافه کنیم، گاز (ب) حاصل می‌شود. نام مواد

(الف)، (ب) و (ب) به ترتیب چیست؟

- ۱ - جوش شیرین، سرکه، بخار آب
۲ - آهک، جوش شیرین، سرکه، بخار آب

- ۳ - آهک، آب، کربن دی‌اکسید

		۱- علاوه بر آب اکسیژن ..... دو ماده شیمیایی هستند که خاصیت رنگری و سفیدکنندگی دارند.
	الف) سرکه، کلر	ب) کلر - واپنکس
	الف) چنین	ب) لمس کردن
	د) کاغذ پی اج	ج) بوبین
	۳- مواد مذابی که از کوه های آتش فشان قوران می کنند، بیشتر از کدام لایه است؟	
	د) هسته داخلی	ب) خمیر کره
	ج) هسته خارجی	
	۴- کدام یک از موارد زیر از فواید آتش فشان است؟	
	الف) تشکیل چشمچه آب گرم	ب) ایجاد زمین های حاصلخیز
	ج) ریزش باران های اسیدی	د) گزینه الف و ب
۶	۵- در یک مسابقه طناب کش، دو گروه در جهت مخالف در حال کشیدن طناب هستند. اگر طناب از جای خودش حرکت نکند:	
	الف) نیرویی وارد نمی شود	ب) نیروها مساوی است
	ج) نیروها همیگر را خلیق می کنند	د) گزینه ب و ج
	۶- چه نیرویی مسبب بسته شدن در پیچال می شود؟	
	الف) اصطکاک	ب) نیروی الکتریکی
	ج) نیروی مغناطیسی	د) وزن
	۷- در کدام دو وسیله تبدیل های انرژی بر عکس یکدیگر است؟	
	الف) میکروفون و بلندگو	ب) کولر گازی و بخاری
	ج) اتو و سمارور برقی	د) چراغ قوه و جازو برقی
	۸- کدام یک از موارد زیر عذری شنی میکروسکوپ است؟	
	الف) عذری روی صفحه چرخان	ب) عذری اللهای لوله
	ج) عذری روی چشمی ها	د) عذری در میکروسکوپ نوجوش
	۹- در نیشکر، ماده غذایی در کدام قسمت ذخیره شده است؟	
	الف) ریشه	ب) برگ
	ج) ساقه	د) میوه
	۱۰- کدام یک از جانداران زیر نقش تولید کننده را دارد؟	
	الف) باکتری ها	ب) قارچ ها
	ج) گیاهان سبز	د) پستانداران
	۱۱- محل زندگی کدام یک از میکروب های زیر داخل سلول های شش ها است؟	
	الف) سرماخوردگی	ب) کراز
	ج) انفلونزا	د) وبا
	۱۲- علت تغییر نوع وسائل ارتباط جمعی با گذشت زمان چه بوده است؟	
	الف) نیاز به پیشرفت	ب) تکامل فکر بشر
	ج) افزایش نیازها	د) همه موارد
	در جاهای خالی عبارات مناسب پنویسید.	
	۱- نفت و زغال سنگ، سوخت ..... هستند.	
	۲- به ارزش حاصل از شکسته شدن سنگ های پوسته زمین ..... من گویند.	
	۳- علت سبز بودن رنگ برگ گیاهان ..... من باشد.	
	۴- باکتری ها با روش ..... تولید مثل می کنند.	
	عبارات صحیح و غلط را مشخص کنید.	

غلط	صحیح
<input type="text"/>	<input type="text"/>

- ۱- اسید ها ترکیباتی هستند که می توان آن ها را به کمک کاغذ پی اج شناسایی کرد.
- ۲- کوه دماآوند یک آتش فشان فعل است.
- ۳- انرژی را می توان به وجود اورد و از بین برد.
- ۴- انسان تنها موجودی است که می تواند محیط زیست را نبود نماید.
- ۵- تپ و سرفه از نشانه های بیماری می باشد.

پرسش های درس سیزده علوم ششم ابتدایی

الف) گزینه درست را با علامت ضربدر مشخص کنید.

1)	کدام یک از موارد زیر جزء سدهای دفاعی بدن محسوب نمی شوند؟			
	☐ د) مخاط بینی	☐ ج) پلاکت	☐ ب) گلبول سفید	الف) پوست
2)	کدام یک از بیماری های زیر واکردار (سری) است؟			
	☐ د) رماتیسم	☐ ج) فشارخون بالا	☐ ب) دیابت	الف) سرخ
3)	عامل ایجاد بیماری های واکردار چیست؟			
	☐ د) میکروب ها	☐ ج) کپک ها	☐ ب) باکتری ها	الف) قارچ ها
4)	کدام یک از بیماری های زیر واکردار (سری) نیست؟			
	☐ د) وبا	☐ ج) آنفلوانزا	☐ ب) سل	الف) زخم معده
5)	پشه آنوفل عامل بیماری ..... و پشه خاکی عامل بیماری ..... است.			
	☐ د) آگزما - کراز	☐ ج) سل - سالک	☐ ب) مالاریا - سالک	الف) سالک - مالاریا
6)	بعضی از گلبول ها به میکروب ها حمله می کنند و آنها را می خورند. به این گلبول ها می گویند			
	☐ د) گلبول بیگانه خوار	☐ ج) گلبول مدافع	☐ ب) گلبول قرمز	الف) گلبول فعال
7)	میکروب سل در ..... فرار می کردد و سبب تخریب آن می شود.			
	☐ د) کلیه ها	☐ ج) شش ها	☐ ب) معده	الف) روده
8)	کدام میکروب با ترشح سه به بدن و قلب آسیب می رساند؟			
	☐ د) بیماری برقان	☐ ج) بیماری میگرن	☐ ب) گلودرد چرکی	الف) بیماری سرخ
9)	به عوادی که گلبول های سفید برای کشتن میکروب ها از خود ترشح می کنند چه می گویند؟			
	☐ د) پادرزه	☐ ج) پادتن	☐ ب) واکسن	الف) آنتی زن
10)	ویروس سرماخوردگی در سلول های ..... و ویروس آنفلوانزادر سلول های ..... فرار می کردد			
	☐ د) صورت - مری	☐ ج) بینی - قلب	☐ ب) شش ها	الف) بینی - شش ها

دانه نشاسته دار

میوه روغن دار

میوه نشاسته دار

دانه روغن دار

مظاہیم زیر را تعریف کنید.

۱- نیروی مغناطیسی:

۲- زنجیره غذایی:

۳- بیماری های غیر واگیر:

به سوالات زیر پاسخ کامل دهد.

۱- فواید وسائل ارتباطی در حال حاضر چیست؟(سه مورد)

۱/۵

۲- نخستین میکروسکوپ ها چگونه ساخته شدند؟

۳- چگونه می توانیم از میثون مهره های خودمان محافظت کنیم تا سالم بماند؟(چهار مورد)

سوالات

۱۵) اگر موتور الکتریکی نداشته باشیم برای حرکت در آوردن وسایل خود از چه چیزهایی می‌توان استفاده کرد؟ (۲ مورد)

باز (قلیاً)	امید

۱۶) مواد زیر را در جای مناسب جدول قرار دهید.

آبلیمو، شامپو، جوش شیرین، نوشابه گازدار

به سوالات زیر به طور کامل پاسخ دهید.

۱۷) جهت جلوگیری یا کاهش اثرات قطع بی رویه‌ی درختان و تخریب جنگل‌ها چه راههایی را پیشنهاد می‌کنید؟

۱۸) در روزهای طوفانی امکان اینکه سقف شیروانی کنده شود زیاد است این اتفاق را بر اساس آزمایشات انجام شده توضیح دهید.

۱۹) تغییر زیستگاه جانداران چه تاثیری بر زندگی آنها دارد؟

۲۰) نظر شما درباره پیشگیری بهتر از درمان است چیست؟ یا استدلال بیان کنید.